

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

På dagpasningsområdet for børn er det efter regeringens opfattelse et centralt problem, at trods udbygning af antallet af tilbud er ventelister fortsat et stort problem for forældre, der ønsker pasning af deres børn.

Af ressourcemæssige grunde er det ikke muligt at afhjælpe ventelisteproblemet gennem en traditionel udbygning af kapaciteten. Der må derfor sættes på at øge mulighederne for, at bestående rammer og ressourcer kan udnyttes bedre.

Dette forudsætter, at kommunerne får mere fleksible rammer, inden for hvilke de kan tilrettelægge en lokal daginstitutionspolitik tilpasset lokale behov og muligheder.

Et eksempel på, hvorledes rammerne kan udnyttes bedre til gavn for flere forældre og børn, er socialministerens henstilling af 16. marts 1989 til kommunalbestyrelserne om at etablere flere deltidstilbud.

Med udgangspunkt i en række forslag fra de kommunale organisationer – herunder forslagene fra Udvalget vedrørende kommunalt udgiftspres og styringsmuligheder («Lotz II-udvalget») – foreslås kommunernes handlemuligheder forbedret på følgende områder:

1. Mulighed for at etablere dagplejeordninger i et hjemligt miljø udvides.
2. Kommunerne skal kunne fastsætte særlige regler om nedsættelse/bortfald af forældrebetalingen.
3. Forældrebetalingen skal kunne justeres i årets løb.
4. Som et supplement til de almindelige pasningstilbud skal der kunne ydes tilskud til forældre eller andre, som privat laver en pasningsordning («puljeordninger»).
5. Socialministerens adgang til at fastsætte (vejledende) regler for indretning m.v. af daginstitutioner ophæves.

Desuden mener regeringen, at der er behov for at ændre fripladsgrænserne. Dette er spørgsmål om ændring af reglerne i betalingsbekendtgørelsen, og det vil blive taget op i forbindelse med finanslovforslaget for 1990.

ad 1. Bedre mulighed for dagplejeordninger i et hjemligt miljø.

I bistanndslovens § 63, stk. 1, 2. pkt., er det fastsat, at der ikke kan gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpleje.

Baggrunden for bestemmelsen er et hensyn til børnene, idet der er en grænse for, hvor mange børn en enkelt dagplejer kan overkomme.

Reglen er generel, dvs. den gælder både for rent private dagplejearrangementer og de dagplejetilbud, der som et led i kommunens pasningstilbud formidles af det sociale udvalg.

Kommunerne har i denne forbindelse anført, at når der er flere personer om pasningen, er »5-børnsreglen« ikke rimelig, og en lempelse vil kunne øge muligheden for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af den kommunale dagpleje.

Behovet for dette bekræftes af forsøgsvirksomheden i forbindelse med dagpleje, hvor flere forsøg har drejet sig om at give dispensation fra »5-børnsreglen«.

Den traditionelle dagpleje etableres i dagplejerens eget hjem. Derudover bør der åbnes op for, at der i børnenes hjemlige miljø kan drives pasningsordninger. Som eksempler kan nævnes ordninger i kollektiver og bofællesskaber, i lokaler i en boligbebyggelse eller i et af børnenes eget hjem.

Loven foreslås derfor ændret således, at dagplejen kan etableres på andre måder end i private hjem, og at der i dagplejen kan være op til 10 børn, når der er mere end en person om pasningen. Det forudsættes, at kommunerne sikrer sig, at de pasningsmæssige rammer er forsvarlige, herunder at de fysiske rammer i hjemmene er egnet til at modtage det antal børn, som det enkelte hjem godkendes til.

ad 2. Kommunerne skal kunne fastsætte særlige regler om nedsættelse/bortfald af forældrebetalingen.

Efter bistanndslovens § 73, stk. 1, udgør forældrebetalingen et beløb, der svarer til 35 pct. af udgifterne ved opholdet, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse. For særlige grupper af institutioner kan der fastsættes en lavere betaling, og